

JANUÁR 2021 - DECEMBER 2021

BIBIANA - CENTRUM DETSKEJ LITERATÚRY, ČÍTANIA A SK IBBY

SPRAVODAJ SK IBBY

BOLI SME ONLINE: NAKUKNI A NEBOJSA V KNIHE!

Október 2020 – Jún 2021

V čase, keď nebolo možné realizovať plánované vzdelávacie programy pre rodičov, učiteľov, knihovníkov a záujemcov zo širokej verejnosti, sme flexibilne pripravili online vzdelávanie pre dospelých o čítaní s deťmi. Špecifikom nových programov **Nakukni!** a **Nebojsa v knihe!** bola práca výlučne s jednou knižkou, niekedy aj počas viacerých seminárov. Lektorka Timotea Vráblová predstavovala rôzne možnosti ako knižku využiť pri čítaní s jedným dieťaťom, resp. ako variabilne s ňou pracovať v skupine detí. Motivovala účastníkov vytvárať si vlastné inovatívne spôsoby a prístupy k čítaniu, ktoré pomôžu zvýšiť záujem detí o samostatné čítanie a naučia ich nielen lepšie porozumieť textu, ale tiež hlbšie vnímať príbehy, postavy, rôzne prostredia a presah do vlastných životov. Na online seminároch **Nakukni!** (o čítaní s deťmi v predškolskom veku) sme postupne pracovali s knižkami: Imra Weiner-Kráľa *Rozprávky pre Elise*, Jána Navrátila *Maličká básnička*, Maurice Sendaka *Kde žijú divé zvery*, Eleny Ferrante *Pláž v noci*, Vladimíra Sutejeva *Rozprávky a obrázky*. Na seminároch **Nebojsa v knihe!** (o čítaní s deťmi v ml. a st. šk. veku) sme sa venovali povestiam Ondreja Sliackeho z knižky *Turecká studnička*, Karla Čapka *Rozprávky o psíčkovi a mačičke*, Ľubomíra Feldeka *Veľká kniha európskych rozprávok*, Valentína Šefčíka *Bola raz jedna láska* a Ľubomíra Feldeka *Hra pre tvoje modré oči*.

II. ROČNÍK KONFERENCIE: JAZYK AKO PRIESTOR DOMOVA

26. február 2021

Pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka sme už po druhýkrát organizovali konferenciu, tentokrát pod názvom **Riekla rieka riekanková**. Lektori (Timotea Vráblová, Gabriela Dittelová, Jana Mikulčíková a Zoltán Mátyus) v príspevkoch hovorili o dôležitosti a význame materinského jazyka aj z hľadiska psychosociálnych potrieb dieťaťa, čo zohráva významnú úlohu pri vytváraní jeho vzťahu k rodnej reči. Na konferencii vzniká aj výnimočný priestor pre stretnutie 14-tich etník žijúcich na Slovensku, s ktorými nás spája spoločný záujem o zachovanie, pestovanie a kultivovanie materinského jazyka. Podujatie sa tak postupne stáva kultúrno-spoločenskou udalosťou, počas ktorej sa medzi účastníkmi rôznych národností vytvárajú priateľské vzťahy, vedie diskusia a prehĺbuje vzájomné porozumenie. Z dôvodu pandémie sa 2. ročník konferencie konal online, čo obmedzilo možnosti interaktívnej práce s účastníkmi. Napriek tomu sme do programu aj tentokrát zaradili workshopy a špeciálny hudobný program, v ktorom zazneli ľudové piesne a zvukové nahrávky najznámejších detských riekaniek, všetkých 14-tich národnostných menšín žijúcich na Slovensku.

Celú konferenciu nájdete na YouTube kanáli:

https://www.youtube.com/watch?v=5u_eu2y8lFk&t=5312s

PSYCHOTERAPEUT ZOLTÁN MÁTYUS S PRÍSPEVKOM "JAZYK AKO PRIESTOR DOMOVA"

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2020

15. júl 2021

Mimoriadna pandemická situácia si vyžiadala zmeny v 29. ročníku súťaže Najkrajšie knihy Slovenska 2020. Porota, ktorej predsedom bol akademický maliar a ilustrátor Igor Piačka, zasadala v dňoch 1. a 2. júna, teda neskôr ako býva zvykom, a hodnotila 137 prihlásených kníh. Za Najkrajšie knihy Slovenska 2020 vybrala kolekciu 20 kníh a 7 študentských prác. Boli udelené aj ceny hlavných organizátorov. Slávnostné odovzdávanie ocenení sa konalo dňa 15. júla vo Dvorane Ministerstva kultúry SR za účasti ministerky kultúry SR Natálie Milanovej, ktorá odovzdala ceny za rezort kultúry.

Po odovzdaní cien sa vo výstavnej sieni Univerzitnej knižnice v Bratislave na Michalskej ulici konala vernisáž výstavy Najkrajšie knihy Slovenska 2020, na ktorej sa zúčastnil aj nový veľvyslanec Japonska J. E. Makoto Nakagawa.

PLAKETA ĽUDMILY PODJAVORINSKEJ

13. október 2021

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti a Slovenská sekcia IBBY slávnostne udelili Plaketu Ľudmily Podjavorinskej PhDr. Ľubici Ďurišínovej a profesorovi PhDr. Ondrejovi Sliackemu, CSc. za významný prínos pri rozvíjaní a šírení hodnôt slovenskej knižnej kultúry pre deti a mládež v zahraničí. Laureáti prevzali ocenenia na Bratislavskom hrade 13. októbra 2021 z rúk riaditeľa BIBIANY Ing. Petra Tvrdoňa a prezidentky SK IBBY Timotej Vráblovej počas vernisáže výstavy „Traja“. Plaketa sa začala udeľovať v roku 1972 pri príležitosti stého výročia narodenia spisovateľky Ľudmily Podjavorinskej a Medzinárodného roku knihy.

Lubica Ďurišínová pri preberaní Plakety z rúk riaditeľa BIBIANY Petra Tvrdoňa

Z VÝSTAVY NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2020

MEDZINÁRODNÉ KONFERENCIE IBBY INŠTITÚTU BRATISLAVA 2021

12. októbra 2021

Prvá konferencia **Cesta do veľkého sveta** bola venovaná obrázkovým knihám a významu fyzickej obrázkovej knihy vo svete ovládanom technológiami. Druhá konferencia **Tlačená kniha ako stabilizačný prvok pre dieťa** sa zamerala na čítanie fyzickej knihy ako stimulujúci a podporný proces. Hlavný zámer bol hovoriť o dôležitej a nezameniteľnej úlohe tlačenej knihy, o potrebe a význame fyzického kontaktu, dotyku s knižkou pri čítaní a v rámci tvorivých aktivít, ktoré sú špecifikom IBBY konferencií, si dotyk s knihou a so slovom aj zažiť. Už samotný príchod do Hudobnej sály (naboso po mostíku z veľkých trojrozmerných písmen za hudobného sprievodu rakúskeho perkusionistu Willyho Platzera) bol zážitkom. Po videoarte sochára Jozefa Kurinca s názvom Ponáranie, dostali účastníci originálne tabuľky – každú s iným obsahom, vôňou, objektami rôznych tvarov a iba za pomoci „tápania“ čítali a tvorili príbehy. Aktivita názorne poukázala na potrebu a význam vnímania detailov vo fyzickom priestore cez hmat, čuch, sluch..., čo napomáha dieťaťu stíšiť sa, upokojiť, ujasňovať si myšlienky, vytvárať predstavy. V náročnej bezkontaktnéj dobe, keď sa viac využívajú technológie na rýchle a instantné získavanie informácií, je potreba tápania o to naliehavejšia – umožniť deťom, aby knižka nebola iba

zdrojom informácií, ale aby s ňou (cez vlastné sensorické podnety) mohli prežívať dobrodružstvo, mať originálny "svojský" zážitok.

Celú konferenciu nájdete na YouTube kanáli:

<https://www.youtube.com/watch?v=8PVrHRoe9eQ>

PROGRAMY: BRÁNA KNIHY OTVORENÁ A ČÍTAME V PRIESTORE KNIHY

Od septembra 2021

Od nového školského roka 2021/22 sme znova začali so vzdelávaním dospelých v I. cykle vzdelávacích programov **Brána knihy otvorená** (o čítaní s batoliatami a deťmi v predškolskom veku) a **Čítame v priestore knihy** (o čítaní s deťmi v mladšom a staršom školskom veku). Tvorivé semináre prinášajú rozmýšľanie nad tým, aký dôležitý význam má pre dieťa a jeho vývoj (a neskorší vzťah ku knihám) poznávanie zažitého slova oproti slovu v texte. Zažité slovo rozvíja jeho život, schopnosť učiť sa, pamätať si, cítiť, hľadať nad textom, vnímať seba a svoje okolie.

Počas štyroch mesiacov účastníci seminárov pracujú s naratívom, prostredím, postavami a udalosťami, získavajú zručnosti ako vytvárať mostíky k deťom, učia sa zapájať do čítania fyzické aktivity, pohyb, využívať prechodové objekty a pod.

Z WORKSHOPU "TÁPEME... A TU PRÍBEH!"